

der ellers blev udtalt af den ærede Ordfører og ogsaa af det ærede Medlem, som sidst havde Ordet om mine Anskuelser, og som den sidste ærede Taler syntes var en Profanation, da jeg var fra den Valgkreds, der var saa høitkirkelig, skal jeg sige, at, naar de to Herrer have villet gjøre gjældende, at disse Anskuelser ikke gik ned til Kirkens Stiftelse, da veed jeg, at der er Præster, som hente Støtte for denne Anskuelse netop i Apostlernes Udtalelser. Jeg skal forøvrigt vel vogte mig for at indlade mig i Disput med de Herrer Theologer om theologiske Emner, thi det vilde være noget af det Færligste for en Vægmand at beskæftige sig med, efterform det ikke er Theologernes Opgave at bevise Rigtigheden af Lærdømmene, men kun at røre Hjertenerne og Samvittighederne. Med Tivisterne kan man disputere, man tager Lovbogen frem og siger: Saaledes staar der i Loven; men det kan man ikke gjøre med Theologerne, thi de have en ganske anderledes Magt til deres Raadighed end vi Andre. Jeg skal derfor vel vogte mig for at indlade mig i en Disput med dem om theologiske Emner. — Jeg finder mig foranlediget, da jeg nu har Ordet, til at sige overfor det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Tang), at, dersom hans Anskuelse om at stille den faste Løn fra Præsteembederne skulde være Indgang her i Landet, vilde der ganske vist blive Erang paa Theologer. Det tror jeg, han har fuldstændig Ret i, og det kan ogsaa gjerne være, at det saa vil blive nødvendigt at ty til det, han kalder „danske Theologer“. Man har jo allerede set Exempler paa, at det kan lade sig gjøre at lave Seminarister om til Theologer ved en Ordination af en vis Art; men skulde vi komme dertil, tror jeg rigtignok, at det vilde være ensbetydende med Kirkens hele Forsald, at det Hele vil falde sammen. Jeg tror ikke, at den danske Folketirke mere vil blive til at gjenkjende nogen Tid efter, at en saadan Ordning er bleven indført. Derfor antager jeg, at vi endnu ikke ere saa nær ved Gjennemførelsen af en saadan Foranstaltning.

Tang: Det ærede Medlem, som nu sidst talte, maa have misforstaaet mig, idet jeg ikke har udtalt et eneste Ord, en eneste Stavelse om, at man skulde tage det faste Levebrød fra Theologerne. Jeg har tværtimod udtalt og holdt paa, at Staten havde en Forpligtelse til at komme dem tilhjælp, der ikke kom ind i Embeder, og for hvem det ærede Medlem nærede Bekymring, fordi de engang vare komne til at studere under den Forudsætning, at de kunde blive forsørgede. Jeg fastholder tværtimod det ærede Medlems Tanke og skal sige, at den er aldeles berettiget, idet jeg ogsaa ser det som et rent Statsprincip. Jeg gjør tværtimod den Indrømmelse, og derfor forekommer det mig

befynderligt, at det ærede Medlem kommer med det Angreb.

Stenbæk: Endssjøndt jeg godt kan indse, at det er unyttigt, har jeg dog bedet om Ordet for ganske kort at udtale mig om et Forslag, som hele Udvalget er blevet enigt om at stille, nemlig Forslaget under Nr. 1. Forslaget gaar jo ud paa, at, naar der i et Sogn eller en Kommune — jeg bruger nu helst disse Udtryk, thi Menighed er noget ganske Andet — skal ansættes en ny Præst, saa besættes Embedet umiddelbart af Kongen, hvis ikke Salubelen af de Valgerettigede møde for at udnævne Menighedsudvalget. Jeg maa være mod det Forslag, og for at begrunde min Modstand skal jeg nævne et Exempel. Sæt, at der i et Sogn er f. Ex. 200 Menighedsmedlemmer, som ved denne Leilighed have Valgret, og at de 99 ere lysvagne og oppe for Sagen og søle deres Ansvar og gjøre alt Muligt for, at de kunne faae en Præst, som de tro, Sognet kan være vel tjent med, og at de møde til Valget, men at de 101 sove, saa at det er dem ligegyldigt, hvem der bliver Præst, saa skulde de 99 Ridfjere lide under dette, og al deres Uleilighed være spildt. Det, finder jeg, er en Urret, og jeg vil stemme mod det Forslag. Vi have jo ingen Bestemmelse om, hvor mange der skal møde til Sogneraadvalg eller til Rigsdagsvalg, for at disse Valg kunne være gyldige, og hvorfor skulde vi saa have en saadan Bestemmelse her. Jeg har ganske vist undret mig over, at Flertallet er gaaet med til dette Forslag, og da jeg nu har faaet Ordet, vil jeg med det Samme udtale min Forundring over, at Flertallet subsidiært er med at stille Forslag om, at Kongen besætter hvert tiende Præsteembede uden Valg. Jeg kommer herved til at tænke paa det Bekjendte om hver tiende Bondegaard. Vi vide jo, at denne Bestemmelse har sat meget ondt Blod og gjort megen Fortvæd, og denne Bestemmelse her vil sikkert ogsaa sætte meget ondt Blod, om den bliver til Lov. Disse stakkels Folk i dette tiende Sogn ville blive i allerhøieste Grad forundrede og bedrøvede, naar de skulde have en ny Præst; de have set deres Naboer og Gjenboer faae Lov til at stemme paa deres Præst, medens de selv slet ingen Ting kunne gjøre, men maa ganske rolig finde sig i, at de faae en Præst, som de maaste ikke kjende det Allermindste til, ja maaste endog en Mand, som de grueme gjerne ville være fri for, og som ingen Andre ville have. Det er urimeligt, og jeg mener, at Loven skulde helst være fri for saadanne Pletter. For Resten vil jeg sige, at der slet ingen Absigt er til, at vi kunne faae denne Reform gennemført under vor nuværende ærede Kirkeminister. Den Ret, som hydes, er Skin for Virkelighed, Stene for